

Anna Weidenholzer

Hvorfor herrerne går med søstjerner

Oversat af Simon Terp

*Oversat efter: Anna Weidenholzer, *Weshalb die Herren Seesterne tragen* © MSB Matthes & Seitz Berlin Verlagsgesellschaft mbH, 2016. Med venlig tilladelse af Matthes & Seitz Berlin Verlagsgesellschaft mbH.*

Og alle vinduer er mørke, og herude er jeg. Der er ikke lys hos Hirsch, værtinden er alligevel ikke hjemme. Karl kigger op til sit værelse. Vinduet er på klem, man kan næsten ikke se det. Farvel, hvisker han, og bilens lygter blinker, da han trykker på nøglen. Farvel, Hotel Post, det var en god tid med dig.

Der er en time til motorvejen. Karl kører forbi en genbrugsstation, kroen Rust, supermarkedet og tanken, som ikke længere er en tank, men nu er en kiosk. Han ser dem sidde der, de bemærker ham ikke. Han gasser op og forlader byen. Firs kilometer i timen er nok, så Karl bremser. Der er vildt på vejene nu. Jeg sover på den første rasteplads, blandt lastbilchaufførerne på motorvejshotellet. De har sikkert et ledigt værelse. Jeg tager af sted i morgen tidlig, og jeg køber blomster. En orkide, Margit er ikke til stueplanter. Og aldrig afskårne blomster, også selv om hun ville blive glad for dem, for jeg ved, hvad der sker nogle dage senere: Karl, ville hun sige, her lugter som i et kapel, smid blomsterne ud. Jeg skifter vandet, ville jeg så sige, det er ikke blomsternes skyld, se, de visner jo ikke, ikke en eneste blomst hænger. Så ville jeg hælde vandet ud i vasken og komme friskt, lunkent vand i, for koldt vand giver dem et chok. De er måske en anelse

trættere end på første dag, men nogle af dem ville først springe ud nu, men det ville jeg ikke gøre Margit opmærksom på. I en sådan situation er det nok bedst at undgå at tale om blomsterne. Det leder bare opmærksomheden i den forkerte retning. Men med blomster i huset ville det på den anden side alligevel ende med en konflikt. Kirkegårdslugt, ville hun sige, hver gang hun gik forbi blomsterne. Hvordan kan du holde det ud? Jeg kan ikke lugte noget. Det er umuligt ikke at opfatte den lugt, jeg er bekymret for dine bihuler, Karl. De er altid betændte, og nu kan du ikke lugte blomsterne.

Overhaling over fuldt optrukne linjer. Karl ryster på hovedet og blinker med lygterne og venter lidt med at blænde ned. Jeg vil jo bare glæde hende, jeg vil gøre min Margit lykkelig. Jeg tager en orkide med til hende, uden urtepotteskjuler, dem har vi nok af i kælderen fra tidligere planter, som ikke overlevede hendes pleje. Man må ikke overvande dem, det siger jeg hele tiden, igen og igen. Hun vil dem det godt. En orkide kræver ikke meget. Et par minutter i vandbad om søndagen, ikke for koldt og ikke for varmt. Orkideen er kaktussens arvtager. Fortab dig nu ikke i det, ville Margit sige nu. Jeg tager hende i mine arme og hvisker: Margit, min pige, jeg er tilbage. Dejligt, siger hun, og måske: Jeg

har glædet mig til at se dig. Jeg kommer hjem med en orkide under armen, en hvid en, pakket ind i hvidt papir fra Haberkuk Blomster. Hvordan er det, Margit siger? Du skal ikke være bange for, at det kan gå galt, for så sker det. Margit sagde: Jeg kan ikke lide at gå tur på regnvejrsdage, og du har rødkål i skægget. Hun sagde: Karl, du forsvandt uden at give besked. Jeg ringer jo. Du var bare væk. Jeg er snart hos dig igen. Hvad siger du, Margit? Modtagelsen er dårlig, det er nok bjergene, som er i vejen for strålerne. Karl stod på sit værelse foran radiatoren. Han lagde hænderne på den og klemte telefonen mellem skulder og hoved. Udenfor gik en kvinde fordi. Hun vinkede til en bil, der kørte forbi. Karl trak hænderne til sig og tørrede hen over vinduesbænken med dem. Ja, det gør, ja, det skal jeg nok, jeg ved godt, at du bliver bekymret i sådan en situation. Han kunne ikke længere høre Margit, men holdt telefonen klemt fast lidt endnu.

En fuldt optrukket linje er en fuldt optrukket linje, bander Karl og bremses, da en bil mere overhaler. Til højre for ham løber en flod langs vejen. Jeg skal nok komme sikkert hjem. Snart er der skilte til motorvejen, snart er jeg på rastepladsen, i morgen vil mit opbrud være en ankomst. Hør regnen falde, Margit, vil jeg sige. Ved du hvad, i år er vi ikke gået

på sne en eneste gang, og jeg troede allerede, vinteren var på vej, da jeg rejste.

Kodeord O1

Regn og storm, det bliver tidligt vinter. Karl lader sedlen ligge på stuebordet. Han har tegnet en sort ring om sætningen. Han går over til køkkenet og drikker et glas vand. Sådan, hvisker han, og derfor. Han kigger ud af vinduet. I nabohusets garageindkørsel står der et udhulet græskar på skraldespanden. Karl, det kan du ikke gøre igen. Kan du huske, da der var højvande, og du tog af sted for at hjælpe? Da var du hurtigt tilbage.

Karl ryster på hovedet. Jeg lægger et brev til Margit, hvor jeg fortæller, at det ikke kan udsættes. Min kære Margit, skriver han, men krøller så sedlen sammen, fordi han ikke fik skrevet hendes navn, som det skulle se ud. Nej, ikke et brev. Jeg ringer til hende, når hun kommer hjem fra arbejde. Jeg siger: Hvis man vil forstå en samfundsmæssig situation, må man ud og samle erfaringer blandt mennesker. Margit, min pige, det var kommet så vidt. Jeg måtte væk herfra.

Test, siger Karl, og diktafonen lyser rødt: Et, to, et. Han har vejkortet i skødet. Han holder fingeren i registeret, hvor han har slået op, og overvejer, om han mon nogensinde har hørt om det sted før. Udenfor kommer Zobl ud til garageindkørslen. Hun ser skiftevis på blomsterbedet og græskarret og har en cigaret i hånden. Karl trykker på afspil: Test, et, to, et, hører han sig selv sige. Så lægger han fingeren på optageknappen: Afrejse i dag, tyvende oktober, kl. 11.10. Stedet blev fundet tilfældigt. Kodeord. Kodeord, gentager Karl og slukker. Han havde tidligere tænkt over kryptering af navne og om, hvor vigtigt det var at begynde helt fordomsfrit et ukendt sted. Zobl slukker cigaretten på jorden og samler den op for at smide den i skraldespanden. Til det formål tager hun græskarret ned. Hun er noget af en kvinde, tænkte Karl. Kodeord O1, sagde han og holdt apparatet tæt ind til ansigtet. Margit vil undre sig. Hun ville ikke have troet, at jeg ville gå så omhyggeligt til værks. Karl Hellmann, det havde jeg ikke troet om dig. Jeg ringer til hende senere og siger: Alt drejede, alt var i bevægelse, og jeg var meget spændt.

Når jeg siger vi

Har I et ledigt værelse? spørger Karl på Hotel Post. Serveringsstuen er tom. Gæsterne kommer nok først i aften, tænker han og ær hunden, der er kommet frem bag baren. Det er en utroligt tyk hund, tænker han. Han siger: Den er sød.

Det er vores Annemarie, svarer værtinden. Hvorfor Annemarie? En gæst efterlod den, og hun hed Annemarie, så vi opkaldte hunden efter hende. Karl vil spørge, hvordan man kan glemme en hund, men værtinden er hurtigere: Hvor længe bliver De? Det ved jeg ikke. I hvert fald to uger, måske tre.

To uger? Værtinden ser længe på ham. For længe, tænker Karl, det er et upassende blik. Hvordan kan man, begynder han, men værtinden kommer ham igen i forkøbet: De må gerne blive her så længe, hvis De vil. Måske bliver det bedre end forrige år, måske sner det snart. Karl siger, at det håber han ikke, og værtinden rynker panden. Vil De se værelset? Det er på første sal.

Det er en hurtig kvinde, tænker Karl og nikker.

Vi havde også den slags fliser i vores gamle hus, siger han, da han går ind i entreen efter værtinden: Når jeg siger vi, mener jeg min hustru, Margit, og mig. Værtinden ser ned i gulvet og spørger ikke, hvor Margit er. Min far lagde fliserne. De holder længere end et liv, det gulv holder evigt. Karl vil pege på en flise med et særligt smukt mønster, men værtinden har allerede grebet ud efter dørhåndtaget. Værelse nummer tre er Deres.

At ingen værelser var belagt på Hotel Gast, at værtinden skulle fyre op på grund af ham, og at hun gav ham det dårligste værelse i håbet om, at han ville ombestemme sig, ved Karl ikke på det tidspunkt. En seng, et skab, et bad, det hele er der, siger han, da de står i det kolde værelse, og værtinden trækker gardinerne fra for bedre at kunne nå ned til radiatoren. Karl takker og stiller sin taske.

Jeg skal nok tage mig af rengøringen, hvis De hænger dette skilt på døren med teksten foran, sådan her. De behøver ikke gøre rent, siger Karl, det gør jeg gerne. Værtinden kigger igen lidt for længe på ham: Så sig, hvis De får brug for støvsugeren, jeg lader en pudseklud ligge, der er et

fjernsyn i skabet. Det er godt at vide. Det havde jeg ikke tænkt på.

Karl følger efter værtinden tilbage til serveringsstuen, hvor Annemarie ligger i hjørnet og kort løfter hovedet. Her er Deres nøgle, siger værtinden. Tag den udfyldte gæsteseddel med til morgenmad, som er fra otte til ti. Når der ikke er andre gæster, kan De fortælle mig dagen før, hvornår De står op, så jeg kan nå at have morgenmaden klar.

Karl ville spørge, om hun også boede her, men værtinden vender sig mod telefonen, som ringer i samme øjeblik. Han ville spørge, hvor lang tid hun har brug for, og om han også får aftensmad. Karl smiler og vinker, da han beslutter sig for at spørge i morgen og går.

Tilbage på værelset går han fra entreen ind i hovedrummet, til badeværelset og tilbage og hører Margit sige: Her er ikke meget plads. Brune fliser og blå håndklæder, tænker han, da han bærer håndklæderne ud på badeværelset. Når jeg fortæller hende det, vil hun grine. Han løfter kufferten op på hylden, væggen bag den er snavset.

Karl tænder for fjernsynet. Billedet dukker frem med en snurren, og på den første kanal er der et madlavningsprogram. Jeg har hørt, at du har den originale opskrift. Den vil jeg gerne have. Ja, den har jeg, og jeg har allerede gjort den klar. Han åbner forsigtigt skabet og lægger sit tøj ind. De ting, han skal buge på badeværelset, bærer han derud. Tandbørsten sætter han i glasset, nattøjet lægger han under hovedpuden, og kufferten lægger han i bunden af skabet. Det er vigtigt, at man hurtigt finder sig til rette på nye steder. Karl havde sit yndlingsnattøj med. En af Margits gamle natkjoler med en gabende løve på. Den er stor, og Karl kan lide bevægelsesfriheden i benene. Det sagde han også, da Margit så ham i den for første gang og med et træt blik spurgte: Hvad laver du, Karl?

Vi må finde nye veje

Vi må finde nye veje, vil jeg sige, og det er op til os at begynde, Margit, min pige. Jeg ville skrive til dig. Jeg ville skrive: Jeg skal væk herfra. Jeg vil tale videre. Jeg vil ikke holde op med at tale, og jeg vil sige: Det kan ikke udsættes, tidspunktet er nøje udvalgt. Jeg troede ikke, at du ville gøre det, svarer hun nok, eller: Karl, kom omgående tilbage. Jeg

kender dig. Det her er en fatal kombination af kedsomhed og utålmodighed.

Jeg vil sige: Hvis man ønsker at forstå vores samfund, må man stille spørgsmål, mest mulig lykke til det størst mulige antal mennesker, ved du nok. Men hvordan vil du bære dig ad med det, svarer hun måske, mens hun lægger armene over kors, hvilket jeg ikke vil kunne se. Spørgsmålene er fra Bhutan, Karl. Spørgsmålene om Bhutans bruttonationalprodukt giver et godt overblik, vil jeg sige. Det dækker alle samfundsmæssige områder. Måske sukker hun så dybt over det: Du har ikke tænkt det igennem. Jo, Margit, jeg spørger ti mennesker ti forskellige steder og finder ud af, hvor denne utilfredshed stammer fra, denne angst, som sender nogle mennesker i den forkerte retning. Hvad der er rigtigt og forkert, det spørger Margit ikke om. Hun ved, hvad det betyder. Hvorfor så pludseligt, Karl? spørger hun måske. Nuvel, svarer jeg så, jeg vidste ikke, hvad jeg skulle få min formiddag til at gå med, med al den tid jeg har. Jeg var i møbelforretningen, men jeg var bange for ansigterne derhenne og endnu mere for plakaterne på vej derhen. Margit, jeg er bange for det, der kommer.

Karl hoster, før han ringer op. Hej, Margit, min pige, endelig får vi fat i hinanden. Du har ringet syv gange, det ved jeg godt, men jeg er først nået frem nu, og når jeg kører, taler jeg ikke i telefon. Ja, det var mig, der kopierede sætningen og klippede den ud. Ja, du læste den og tænkte det nok. Ja, det ved jeg godt, ja, det er det, men vi havde jo alligevel ingen planer i den nærmeste fremtid. Ja, det er faktisk den plan, jeg talte om for tre dage siden. Ja, jeg ved det godt. Ja, men det er ikke nok for mig at melde mig til et kursus, det har ikke noget med pensioneringen at gøre. Margit? Ja, jeg skulle have sagt det på en anden måde. Jeg ved, at du ikke længere er en pige. Nej, det er jeg ikke, det kan være det største ... ja. Ja, det ved jeg godt. Ja, kommunikation er grundlaget for et forhold. Det er som med træernes rødder. Hvis man fjerner dem, vælter det. Det ved jeg jo godt, Margit, men kærlighed er også skvalderkål i blomsterbedet. Det kan man ikke bare fjerne ved at rive det op. Det er jeg ked af. Ja, jeg har sagt, at jeg er ked af det. Jeg skal nok lade være med at rejse igen uden at sige det. Det bliver anderledes, du får se, og jeg er snart hos dig igen. Hvabehar? Er det lige meget, siger du? Nå, du skal sove. Jeg ringer til dig i morgen. Ja, det gør, ja, det skal jeg nok. Jeg ved, at du er bekymret.

En kaptajn

Der hænger en seddel på døren, som Karl læser omhyggeligt, før han beslutter sig for at gå ind. Vores slagtedyr den 21. oktober: 1 styk kalv fra landbruger Anna Strutz, 1 styk kalv fra landbruger Johanna Beyerl, 1 styk kalv fra landbruger Alfred Mühleder, 1 styk tyr fra landbruger Alfred Hochreiter, 1 styk kalv fra landbruger Josef Schnepf, 2 styk kalv fra landbruger Hermann Reinter.

Karl forsøger at huske alle navnene, men han ved, at han vil have glemt dem, så snart han går ud af døren. Det er lettere at huske navne, hvis man siger dem højt med det samme, hørte han i fjernsynet derhjemme for nogle dage siden: Goddag, fru Polzer, det er en fornøjelse at møde Dem. Hr. Wolf, er det også Deres første gang her? Hjemme, tænker Karl og ryster på hovedet. Jeg må alligevel ikke huske navnene.

Salgsrummet er mindre, end han regnede med. Der er ikke lys i rummet ved siden af, men der sidder flere gæster ved bordene og spiser rundstykker med pålæg. Det vil jeg også gøre, tænker Karl og stiller sig op. Grisene er fra nabolandsbyen, hører han

ekspedienten sige. Han har en orange pullover på, som han har bundet et forklæde over.

Ekspedienten er en stor mand, som let kan se over vitrinen, som går kvinden til skuldrene. Han siger: Indtil for kort tid siden fik vi dem hele, og så slagtede vi dem her. Men vi vil spare jer for alt det postyr, så nu får vi dem i halve. Det er godt, siger kunden og læser resten af sin indkøbsseddel op. Jeg lægger en kalender ved, siger ekspedienten, da han rækker kødet over vitrinen. Pas på, den er tung. Vil De også have noget sødt? Jeg kan ikke afslutte en dag uden at have spist noget sødt. Vi har kiks og chokolade. Nej tak.

Er det til at spise her eller tage med? spørger manden, da han gør Karls rundstykke klar. Her, siger Karl, og først nu ser han, hvad der står på ekspedientens forklæde. Der står Kaptajn i stedet for et navn, og skriften er blå. Jeg kan godt lide både, siger han, da Karl har stirret et stykke tid på det. Jeg er virkelig glad for dem, men vi mangler en stor flod, en sø eller et hav. Poolen er for lille. Hvabehar? Noget at drikke til, noget sødt? Nej tak, jeg er kun sulten. Karl overvejer et kort øjeblik, om han bør spørge, før han sætter sig ind ved siden af, men han går ud fra, at det er i orden uden at spørge.

Gæsterne hilser, da Karl kommer ind i rummet. Han beslutter sig for et bord i nærheden af vinduet og folder servietten ud, ligesom de andre har gjort. Jeg folder en flip flap, hører han Helmut sige. Karl bider i brødet. Mændene ved bordet ved siden af er færdige med at spise. De taler højt og hurtigt, og Karl har svært ved at forstå dem. Jeg må hjem, jeg har stillet hende ude på balkonen. Så er det på høje tid at komme hjem, siger en anden, det er jo koldt. Manden, der talte om balkonen, tager sin jakke og sender en hilsen til de andre med hånden, som Karl ikke har set før. De andre venter, til han er ude af døren, og løfter hænderne, da han går forbi vinduet. Karl nikker også til hilsen. Det er anden gang i denne uge, at han glemmer hende på balkonen, siger en af dem, det må jeg nok sige. Det ville være bedre. Ja, det ville nok være bedre for hende. Kommer hun da ikke? Hvordan, hun kan jo ikke gå. Det må jeg nok sige. Ja, altså.